

UNIVERSITATEA DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI
FACULTATEA DE LITERE
ȘCOALA DOCTORALĂ FILOLOGIE

PROGRAMUL DE PREGĂTIRE AVANSATĂ

Curriculum

ANUL I, SEMESTRUL I

1.TENDINȚE ȘI CURENTE ÎN LINGVISTICA ACTUALĂ

Semestrul I (50 de ore)

Forma de verificare: examen

Numărul de credite: 5

Profesor universitar, doctor habilitat Gheorghe POPA (20 ore)

1. Ferdinand de Saussure și distincțiile saussuriene
2. Orientări și direcții în semantică
3. Orientări și direcții în sociolingvistică și psiholingvistică
4. Integralismul lingvistic și perspectivele lui
5. Aspecte de etnolingvistică și lingvoculturologie

Bibliografie:

- Eugeniu Coșeriu, *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*. Antologie, argument și note de Dorel Fînar, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2009.
- Arsène Darmesteter, *Viața cuvintelor studiată în semnificațiile lor*, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2015.
- Constantin Frâncu, *Curenți și tendințe în lingvistica secolului nostru*. Ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Casa Editorială „Demiurg”, 1999.
- Ferdinand de Saussure, *Curs de lingvistică generală*. Traducere și cuvânt înainte de Irina Izverna Tarabac, Iași, Editura Polirom, 1998.
- Eugeniu Coșeriu, *Lingvistica: starea ei actuală*. În: Revistă de lingvistică și știință literară, 1993, nr.1.
- В. А. Маслова, *Современные направления в лингвистике*, Москва, Издательский центр «Академия», 2008.

Conferențiar universitar, doctor Ala SAINENCO (15 ore)

1. Lingvistica – știință a culturii, limba – formă a culturii
2. Psihomecanica limbajului
3. Problema schimbărilor lingvistice
4. Tipuri de diferențieri în interiorul limbii: diferențe diastratice, diatopice și diafazice

Bibliografie:

- Mircea Borcilă, *Eugeniu Coșeriu, fondator al lingvisticii ca știință a culturii // Un lingvist pentru secolul XXI*, Chișinău, 2002, p.31-38.
- Eugeniu Coșeriu, *Lingvistica din perspectivă spațială și antropologică*, Chișinău, Editura ”Știința”, 1994.

- Eugeniu Coșeriu, *Omul și limbajul său. Studii de filozofie a limbajului, teorie a limbii și lingvistică generală*. Antologie, argument și note de Dorel Fînar, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2009.
- Eugeniu Coșeriu, *Prelegeri și conferințe (1992, 1993)*. Supliment la “Anuarul de lingvistică și istorie literară”, tom. XXXIII, 1992-1993, seria A-lingvistică, Iași, 1994.
- Eugeniu Coșeriu, *Sincronie, diacronie și istorie. Problema schimbării lingvistice*. Versiune în limba română de Nicolae Saramandu, Editura Enciclopedică, București, 1997.
- Constantin Frâncu, *Curenți și tendințe în lingvistica secolului nostru*. Ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Casa Editorială „Demiurg”, 1999.
- Iulian Popescu, *Timp și limbaj. Introducere în lingvistica lui Gustave Guillaume*, Iași Institutul European, 2006.

Conferențiar universitar, doctor Angela COȘCIUG (15 ore)

1. Precursorii pragmaticii
2. Obiectul de cercetare al pragmaticii
3. Corelația lingvistică – pragmatică
4. Mizele pragmaticii
5. Tipurile de pragmatică dezvoltate de cercetători
6. Tipuri de teorii pragmatice

Bibliografie:

- Dragoș Elena, *Introducere în pragmatica lingvistică*, Casa Cărții de Știință, Cluj, 2000.
- Florescu Vasile, *Retorica și neoretorica. Geneză. Evoluție. Perspective*, Editura Academiei, 1973.
- Cârâc Ioan, „*Pragmatica*” în *Teoria și practica semnului*, Editura Institutul European, Iași, 2003.
- Păduraru Carmen, *Eugen Coșeriu. Contribuții la pragmatica lingvistică*, Iași, 2009.
- J. L. Austin, *CUM SA FACI LUCRURI CU VORBE*, 2005, Editura Paralela 45.

2. METODOLOGIA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE (DIMENSIUNEA TEORETICĂ)

Semestrul I (50 de ore)

Forma de verificare: examen

Numărul de credite: 5

Profesor universitar, doctor habilitat Gheorghe POPA (14 ore)

1. Problema paradigmei în lingvistică
2. „A cunoaște înseamnă a distinge” (B. Croce)
3. Diversitatea perspectivelor de abordare a limbajului
4. Concepte epistemologice și ontologice de bază
5. Metode de cercetare a limbii comune cu alte științe
6. Metode specifice de cercetare a limbii

Bibliografie:

- E. Coșeriu, *Prelegeri și conferințe (1992-1993)*. În: Anuar de lingvistică și istorie literară. T. XXXIII, 1992-1993, Seria A. Lingvistică, Iași, 1994.
- E. Coșeriu. *Lingvistica integrală. Interviu cu Eugeniu Coșeriu realizat de Nicolae Saramandu*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1996.

- E. Munteanu, *Introducere în lingvistică*, Iași, Editura Polirom, 2005.
- *Tratat de lingvistică generală*, București, Editura Academiei Române, 1971.
- D. Irimia, *Curs de lingvistică generală*, ediția a III-a, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2011.
- В. А. Маслова, *Современные направления в лингвистике*, Москва, Издательский центр «Академия», 2008.
- *Общие языкознание. Методы лингвистических исследований*, Москва, Изд. «Наука», 1973.

Conferențiar universitar, doctor Ala SAINENCO (12 ore)

1. Analiza semică în studiul limbii
2. Interpretarea datelor cantitative
3. Cadre și contexte în interpretarea semnului lingvistic
4. Categoriile semantico-funcționale (timp, spațiu, persoană)

Bibliografie:

- Patrick Charaudeau, *Grammaire du sens et de l'expression*, Paris, 1992.
- Eugeniu Coseriu, *Teoria limbajului și lingvistica generală. Cinci studii*. Ediție în limba română de Nicolae Saramandu, Editura Enciclopedică, București, 2004.
- David Silverman, *Doing Qualitative Research*, Sage Publications, 2010.
- Stephen Ullmann, *Précis de Sémantique Française*, Paris, 1952.

Conferențiar universitar, doctor Nicolae LEAHU (12 ore)

1. Obiectivele cercetării literare și problema metodei
2. Limbajul științific și limbajul artistic
3. Observație, analiză, interpretare
4. Explorarea semnificațiilor textului
5. Elaborarea demonstrației
6. Sisteme de referință și sistem de argumentație
7. Revizia științifică a textului elaborat
8. Formularea judecății de valoare

Bibliografie:

- Hans-Georg Gadamer, *Adevăr și metodă*, Traducere de Gabriel Cercel et alii, București, Editura Teora, 2001;
- Theodor W. Adorno, *Teoria estetică*, Traducere de Andrei Corbea et alii, Pitești, Editura Paralela 45, 2006;
- Constantin Enăchescu, *Tratat de cercetare științifică*, Iași, Editura Polirom, 2005;
- Paul Cornea, *Interpretare și raționalitate*, Iași, Editura Polirom, 2006;
- Solomon Marcus, *Artă și știință*, București, Editura Eminescu, 1986.

3. PROSPECTAREA BIBLIOGRAFIEI TEZEI DE DOCTORAT (I)

Semestrul I (150)

Forma de verificare: examen

Numărul de credite: 20

A. Bibliografia istorico-literară

Conferențiar universitar, doctor Nicolae LEAHU (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Maria ȘLEAHTIȚCHI (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Maria ABRAMCIUC (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Diana VRABIE (25 ore)

1. Bibliografia domeniului. Teoria literaturii
2. Bibliografia domeniului. Istoria literară
3. Bibliografia domeniului. Critica literară
4. Bibliografia domeniului. Manuscrise și ediții critice
5. Bibliografia domeniului. Dicționare, enciclopedii, sinteze bibliografice
6. Aria bibliografică a temei de cercetare
7. Exigențe generale față de elaborarea listei bibliografice.
8. Modalități de lucru cu textele de referințe și cu textele-obiect al cercetării.
9. Modalități de scriere academică.

Bibliografie:

- Adrian Marino, *Introducere în critica literară*, București, Editura Tineretului, 1968.
- Alex Mihai Stoenescu, *Tratat de istoriografie generală I. Introducere în studiul istoriei*, București, Ed. RAO, 2013;
- Antoine Compagnon, *Demonul teoriei*, Cluj, Editura Echinoc, 2007;
- Gerard Graff, Cathy Birkenstein, *Manual pentru scriere academică*, Pitești: Paralela 45, 2015.

B. Bibliografia lingvistică

Profesor universitar, doctor habilitat Gheorghe POPA (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Ala SAINENCO (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Lilia TRINCA (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Angela COȘCIUG (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Elena SIROTA (25 ore)

1. Bibliografia domeniului. *Istoria ideilor lingvistice*
2. Bibliografia domeniului. *Teoria limbii*
3. Bibliografia domeniului. *Tendențe și orientări în lingvistica actuală*
4. Bibliografia domeniului. *Aspecte semantice*
5. Bibliografia domeniului. *Aspecte psiholingvistice și culturologice*
6. Bibliografia domeniului. *Delimitări conceptuale (epistemologice și ontologice)*
7. Bibliografia temei de cercetare

Bibliografie:

- Constantin Frîncu, *Curenți și tendințe în lingvistica secolului nostru*. Ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Casa Editorială „Demiurg”, 1999.
- И.В. Ариольд, *Основы научных исследований в лингвистике*, Москва, Издательство Книжный дом «Либроком», 2011ю
- E. Ionescu, *Manual de lingvistică generală*. Ediția a IV-a, București, Editura ALL, 2011.
- М. Л. Ковшова, *Лингвокультурологический метод во фразеологии*. Коды культуры. Москва, Книжный дом «Либроком», 2012.

ANUL I, SEMESTRUL II

1. CONCEPTELE CRITICII ȘI ISTORIEI LITERARE

Semestrul II (50 de ore)

Forma de verificare: examen

Număr de credite: 5

Conferențiar universitar, doctor Nicolae LEAHU (25 de ore)

1. Istoria socială/ literară și istoria conceptelor
2. Istoria literară și istoria literaturii
3. Gesturile fundamentale ale criticii (J. Starobinski)
4. Fenomenologia conștiinței critice (G. Poulet)
5. Ideea de modernitate
6. Conceptul de avangardă
7. Ideea de decadentă
8. Kitsch și cultură populară
9. Conceptul de postmodernism
10. Postmodernismul românesc
11. Concepte critice recente

Bibliografie:

- Reinhart Koselleck, *Conceptele și istoriile lor*, Traducere de Gabriel H. Decuble și Mari Oruz, București, Editura ART, 2006;
- Jean Starobinski, *Gesturile fundamentale ale criticii*, Traducere de Angela Martin, București, Editura ART, 2014;
- Henryk Markiewicz, *Conceptele științei literaturii*, Traducere de Constantin Geambașu, București, Editura Univers, 1988;
- Harold Bloom, *Canonul occidental. Cărțile și Școala epocilor*, Ediția a doua, Traducere de Delia Ungureanu, București, Editura ART, 2007;
- Maurice Blanchot, *Spațiul literar*, Traducere de Irina Mavrodin, București, Editura Minerva, 2007;
- Nortrop Frye, *Anatomia criticii*, Traducere de Domnica Sterian și Mihai Spărioso, București, Editura Univers, 1982;
- Murray Krieger, *Teoria criticii*, Traducere de Radu Surdulescu, București, Editura Univers, 1982;
- Matei Călinescu, *Cinci fețe ale modernității*, Traducere de Tatiana Pătrulescu și Radu Țurcanu, București, Editura Univers, 1995;
- Georges Poulet, *Conștiința critică*, Traducere de Ion Pop, București, Editura Univers, 1979

Conferențiar universitar, doctor Maria ȘLEAHTIȚCHI (25 de ore)

1. Noțiunea de *concept* și funcționalitatea ei în cadrul receptării literaturii și al cercetării literare.
2. Breviar istoric: critica literară occidentală; critica literară românească (inclusiv din stânga Prutului).
3. Corpus de autori de referință (Rene Wellek, Adrian Marino, Nicolae Manolescu).

4. Conceptele criticii literare: corpus de lucrări de referință.

Bibliografie:

- Rene Wellek, *Conceptele criticii*, București, Editura Univers, 1970.
- Adrian Marino, *Introducere în critica literară*, București; Editura Tineretului, 1968 (2007, 2009).
- Nicolae Manolescu, *Istoria critică a literaturii române. 5 secole de literatură*, București: Paralela '45, 2008.

2. METODOLOGIA CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE (DIMENSIUNEA APLICATIVĂ)

Semestrul II (50 de ore)

Forma de verificare: examen

Număr de credit: 5

Profesor universitar, doctor habilitat Gheorghe POPA (20 ore)

1. Limbajul uman și realitățile lui
2. Unitatea în diversitate a lingvisticii
3. Caracterul de sistem al limbii și specificul lui
4. Principiile lingvisticii ca știință a culturii

Bibliografie:

- Dumitru Irimia, *Curs de lingvistică generală*, ediția a III-a, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2011
- Eugeniu Coșeriu, *Lingvistica integrală. Interviu cu Eugeniu Coșeriu realizat de Nicolae Saramandu*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1996
- E. Munteanu, *Introducere în lingvistică*, Iași, Editura Polirom, 2005.
- *Tratat de lingvistică generală*, București, Editura Academiei Române, 1971.
- Sorin Stati, *Interferențe lingvistice. Din istoria relațiilor lingvisticii cu alte științe*. București, Editura Științifică, 1975.

Conferențiar universitar, doctor Ala SAINENCO (16 ore)

1. Categoriile semantico-funcționale (calitatea, cantitatea)
2. Câmpurile semantice
3. Câmpurile asociative
4. Semnificația categoriilor gramaticale

Bibliografie:

- Eugeniu Coșeriu, *Prelegeri și conferințe (1992, 1993)*. Supliment la “Anuarul de lingvistică și istorie literară”, tom. XXXIII, 1992-1993, seria A-lingvistica, Iași, 1994.
- Eugeniu Coșeriu, Horst Geckeler, *Orientări în semantica structurală*. Trad. din engleză, notă preliminară, comentarii și postfață de Cristinel Munteanu, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2016.
- Patrick Charaudeau, *Grammaire du sens et de l'expression*, Paris, 1992.
- Noam Chomsky, *Cunoașterea limbii*. Traducere de Alexandra Cornilescu, Ileana Baci și Taina Dutescu-Coliban, Editura Științifică, București, 1996.

- *Речевое воздействие. Проблемы прикладной психолингвистики. Сборник.* М. "Наука", 1972.
- *Исследование речевого мышления в психолингвистике.* Под ред. Тарасова Е.Ф. М. "Наука", 1985.
- *Психолингвистические проблемы семантики.* Отв. ред. Леонтьев А.А., Шахнарович А.М. М. "Наука", 1983.

Conferențiar universitar, doctor Nicolae LEAHU (14 ore)

1. Cercetarea textului lyric
2. Cercetarea textului epic
3. Cercetarea textului dramatic
4. Cercetarea textului eseistic
5. Cercetarea textelor literaturii de frontieră
6. Lectura și comentarea textului filozofic

Bibliografie:

- Pierre Bourdieu, *Regulile artei*, ediția a II-a, Traducere de Laura Albușescu și Bogdan Ghiu, București, Editura ART, 2012;
- Wolfgang Kayser, *Opera literară*, Traducere de N.R. Radian, București, Editura Univers, 1979;
- Dominique Maingueneau, *Discursul literar*, Traducere de Nicoleta Loredana Moroșan, Iași, Institutul European, 2007;
- Edward Hirsch, *Cum să citești un poem...*, Traducere de Dana Bădulescu și Radu Andriescu, Iași, Editura Universității "Al. I. Cuza" din Iași, 2015;
- Harold Bloom, *Anxietatea influenței*, Traducere de Rareș Moldovan, Pitești, Editura Paralela 45, 2008

3. ELABORAREA PROIECTULUI DE CERCETARE/TUTORIAL

Semestrul II (90)

Forma de verificare: examen

Numărul de credite: 10

1. Stabilirea temei (secvenței) de cercetare
2. Fișarea bibliografiei temei
3. Elaborarea planului
4. Redactarea articolului
5. Revizia științifică
6. Definitivarea articolului

Conferențiar universitar, doctor Nicolae LEAHU. Echipa de îndrumare (25 ore)

Profesor universitar, doctor habilitat Gheorghe POPA (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Maria ȘLEAHTIȚCHI (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Ala SAINENCO (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Maria ABRAMCIUC (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Diana VRABIE (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Lilia TRINCA (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Angela COȘCIUG (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Elena SIROTA (25 ore)

4. PROSPECTAREA BIBLIOGRAFIEI TEZEI DE DOCTORAT (II)

Semestrul II (150)

Forma de verificare: examen

Numărul de credite: 20

1. Completarea dosarului bibliografic al tezei (bibliografia internațională)
2. Completarea dosarului bibliografic al tezei (bibliografie națională)
3. Trierea surselor bibliografice
4. Stabilizarea corpusului bibliografic al tezei
5. Prezentarea raportului asupra bibliografiei cercetare

A. Bibliografia istorico-literară

Conferențiar universitar, doctor Nicolae LEAHU (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Maria ȘLEAHTIȚCHI (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Maria ABRAMCIUC (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Diana VRABIE (25 ore)

B. Bibliografia lingvistică

Profesor universitar, doctor habilitat Gheorghe POPA (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Ala SAINENCO (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Lilia TRINCA (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Angela COȘCIUG (25 ore)

Conferențiar universitar, doctor Elena SIROTA (25 ore)

Curriculum aprobat în Consiliul Științific al Școlii Doctorale Filologie din 05.02.2016, Proces verbal nr. 1

Directorul Școlii Doctorale Filologie

conf. univ., dr.
Nicolae Leahu